

Karácsony a leventéknél

Alkalmi színjáték leventeegyesületek karácsonyára.

Irta: Várdótfalvi Salamon László tanító.

Történik karácsony este a leventeotthonban.

Szín: Tágas terem. Falon irredenta képek és levente jelmondatok. Butorzat nincsen. Kijárat jobb és baloldalon.

Személyek:

Főoktató	Cseh katona
Oktató	Osztrák katona
Első levente	Második kép szereplői:
Második levente	Jancsi levente
Pista bácsi	Sándor székely fiucska
Tizenkét emberből álló levente raj	Harmadik kép szereplői:
Első kép szereplői:	Székely ember
Magyar harcos	Székely asszony
Vörös katona	Sándor
Oláh katona	Öreg székely
Szerb katona	I. oláh csendőr
	II. oláh csendőr

Első jelenet.

Oktató. Tizenkét levente.

Tizenkét levente: (Kétsoros vonalban állanak. Fegyver a vállon.)

Oktató: (Szemben a leventékkal.) No fiuk, még egy két jó puskafogás és mára készen vagyunk! Nemsokára jön a Főoktató ur és a karácsonyfa diszítéshez fogunk. Tóth segédoktató!

Első levente: Parancs!

Oktató: Vezényelje le a mai anyagot!

Első levente: Igenis! (Előlép.)

Második jelenet.

Pista bácsi: (Öreg magyar. Népies ruhában, pipázva jön jobbról.) Aggyonisten jó estét!

Oktató: Aggyonisten! Mi tetszik?

Pista bácsi: Hát még szent karácsony estéjén sem hagyják ezöket a szegény fiatalokat békében? Nem érnének rá más-kor kénozni őket?

Oktató: (Ingerülten.) Nem kinezunk mi itt senkit, öregem! Ez a tisztesképző tanfolyam. Ezek a fiuk mind önként jelentkeztek erre... Igaz-e fiuk?

Tizenkét levente: (Egyszerre.) Igaz!

Pista bácsi: Osz! szavát ne feledje oktató ur, mi a csu-

da az a tisztesképző tanfolyam?

Oktató: (Leventékre mutatva.) Ők fognak majd a többieknek parancsolni...

Pista bácsi (Végignézi a leventéket.) Ezök-e? Hászennem tudnak ezök semmit! A jómultkorában, ahogy a foglalkozásról hazagyűtt az onokám, aszondom neki: hapták! Hát csak bámul rám. Ráhujaöntök, hogy: kertájk! Hát ezt sem tuggya! No, mondok végre: dírekcio gradausz... marss! Hát uramfia, még ezt sem tudta!

Oktató: (Nevetve.) Ja, bácsikám nem járja már a német kommandó! Miért nem vezényelt az onokájának magyarul?

Pista bácsi: Mér, mér? Mert ugy mög én nem tudom!

Oktató: Ma már csak a magyar vezényszó járja...

Pista bácsi: Azér nem tudnak maguk sömmit!

Oktató: Micsoda? No nézze meg, tudnak-e? (Első leventéhez.) Foglalkozást megkezdeni!

Első levente: (Levezényel egy, a próbák alatt előre megállapított puskafozási anyagot.)

Pista bácsi: (Pipával az agyarán, müértő szemmel figyel a gyakorlatokat.) Hát szó, ami szó, ez öléggé jól mönt... Katonáéknál se tunnák tán különben...

Oktató: (Szemrehányóan.) No látja...

Pista bácsi: (Tovább kötekedik.) Ez mind rőndjén vóna, csak azt nem értőm, mi a fészkes fülemilének csinálják ezöket most itt a faluban? Hászenn ez a katonák dóga! A jó békevilágban bésorozták a legényt, oszt elvitték Szögedébe, vagy Csabára, járt a császár mondurjába ötte a prófuntot, nem, mint most, hogy az apja könyerét öszi s a salját gunyáját koptatja...

Oktató: (Már dühös, de még türtőzteti magát.) Nem szégyenli magát?

Pista bácsi: Micsoda? (Meghökkenve.) Én szégyöljem magamat? Mér? Tán nincs igazam?

Oktató: De nincs ám! Magyar ember így nem beszél! Kend biztosan oláj!

Pista bácsi: (Dühbe gurul.) Hallja é az ur! Ne sértőgesse magyar mivoltomat, mer ugy képön találom ríttcenteni, hogy a cséllagos eget is böögőnek nézi tüle!

Oktató: (Nagyon dühösen kiabál.) Micsoda? Itt nem lehet így beszélni! Irány az ajtó! Mars ki! (Az ajtó felé néz. Meghökken. Csendes hangon.) Tyü! A főoktató ur! (Pista bácsihoz.) No, szorul kend mindjárt! (Ordítva vezényel.) Tisztesképző tanfolyam! Vigyázz! Jobbra nézz!

Harmadik jelenet.

Főoktató: (Jobbról jön.)

Oktató: (Szabályszerűen jelent.) Főoktató ur, Kovács János oktató alázatosan jelentkezem. Létszám tizenkét ember! Sem-

mi különösebb dolog nem történt...

Főoktató: (Félhangosan Oktatóhoz.) Köszönöm! Vigyázz! Pihenj!

Oktató: (Ismétli. Letiszteleg. Vezényel.) Vi-gyázz! Pihenj!

Főoktató: (Oktatóhoz.) Maga azt jelentette: semmi különösebb dolog nem történt. Hát az az iménti kiabálás, ami kihallatszott a falu végéig? Az magának semmi?

Oktató: Bocsánatot kérek Főoktató ur, de ez az ember.. (Pista bácsira mutat ...hivatlanul betolakodott ide és a leventézményt pocskondiázta...

Főoktató: Talán így akarta mondani: a mi felfogásunkkal ellentétes nézetet vallott? Nemde?

Oktató: (Méltatlankodva.) De főoktató ur...

Főoktató: (Nyugodtan, de erélyesen.) Semmi de... Elég-szer megmondottam: ne gorombáskodjunk a szülőkkel! Elég bajuk van ugyis mostanában! Több modort oktató ur! Finomodjunk!

Oktató: Nem én kezdtem! Ő akáciuskodott!

Főoktató: (Félrevonva Oktatót.) Nézza Oktató ur, az okosabb enged! (Leventékhez.) Fiaim! Vezényszó nélkül menjete-
tek át a másik terembe és fogjatok a karácsonyfa feldiszitéséhez!

Leventék: (Rendben elvonulnak.)

Főoktató: (Pista bácsihoz.) Szücs István uram!

Pista bácsi: (Előlép.) Tessen parancsolni tekintetős uram!

Főoktató: (Kézetfog Pista bácsival.) Karácsony estéje van! Ünnepre készülünk! Ne legyünk ünneprontók! Remélem nem haragszik már?

Pista bácsi: (Félig-meddig még haragszik.) Haragszom biz én...

Főoktató: No és miért?

Pista bácsi: Nem azért az iménti dologért! Egészen másért... de bajos lenne azt itt egyszuszra elmondani...

Főoktató: Tudom! Legelsősorban is azért haragszik, mert a lelke tele van keserőséggel, gonddal. Ez a küzdelmes magyar élet, ezer bajával-bánatával megülte a maga lelkét is éppen úgy, mint édesmindnyájunkét...

Pista bácsi: (Sóhajtva.) Biz ez így nagyon...

Főoktató: És a sok gond, buj mellett a legnagyobb keserősége az, hogy egyszerű gondolkodásával hiába keresi a magyar bajok legfőbb okát, nem bírja megtalálni! Szidja a kormányt, az előljárókat, az ipart, a kereskedelmet, szid mindent, ami csak szidható, csak azt nem szidja, azt nem átkozza, amit kellene, ami minden nyomoruságunknak kárhozatos kuforrása...

Pista bácsi: Oszteg, ha mög nem sértőném együgyű szavaimmal, mi lenne az?

Főoktató: Lám, nem tudja! Pedig a leventéim tudják!

(Kiszól jobbra.) Tóth segédoktató! Hozzám!

Negyedik jelenet.

Első levante: (Bejön. Tiszteleg.) Parancs!

Főoktató: Gábor fiam! Meg tudnád-e mondani, hogy a magyar bajoknak mi a legfőbb oka?

Első levante: Főoktató ur... alázatosan jelentem: Trianon!

Főoktató: Jól van! Elmehetsz!

Első levante: (Tisztelegve el.)

Főoktató: (Pista bácsihoz.) Hallotta Szücs István uram?

Pista bácsi: Hát... hallani hallottam, de érteni nem értöttem... Tótul van ez neköm!

Főoktató: Figyeljen csak ide! Megmagyarázom! A magyar katona a világháború gyászos összeomlása után megjön falujába... (Beszélgetés közben jobb oldaltérbe huzódnak, de úgy, hogy a közönség lássa, hogy színen vannak és ők is nézik a jelenetet.)

ELSŐ KÉP.

Ötödik jelenet.

Magyar harcos. Vörös katona:

Magyar harcos: (Táborizöld huszáregyenruhában, kivont karddal kezében jön balról.)

Vöröskatona: (Terrorfiunak öltözködve utána settenkedik.)

Magyar harcos: Nem! Azt nem hiszem el! Hiába is mondog, nem dobhatta el mindenki a fegyvert! Nem lehet az, hogy már béke lenne és szent testvériség, hiszen a határokon szuronyok villognak!

Vörös katona: A hadügyi népbiztos kiadta a parancsot: „Nem akarok katonát látni!” Ide azt a kardot! Jön a népek testvériségének kora, az internacionálé! A földosztásban csak úgy lehet részed, ha leteszed a fegyvert! Nincs háború, nincs császár, nincs reglama, minek a kezeden az a kard? Ide vele! Jó lesz ekevasnak!

Magyar harcos: (Tétovázva.) Hát... ha így áll a világ... (Nézi a kardját, sajnálja, forgatja. Nehéz sóhatjással) ...nesze hát!

Vörös katona: (Mohón kap a kard után és kidobja a színről.) Így ni! És most szólitom a földosztó bizottságot! (Kiszól balra.) Befelé!

Hatodik jelenet.

Oláh katona. Szerb katona. Cseh katona. Osztrák katona. (Allig felfegyverkezve berohannak és körülfogják a magyart.)

Magyar harcos: (Megdöbbenve.) Mi ez? Miféle föld-

osztó bizottság ez? Mit akartok?

Vörös katona: (Gunyos kacajjal.) Ez a földosztó bizottság a te földeidet fogja fölosztani! Hahaha! (Elsomfordál.)

Magyar harcos: Az én örökségem nem varjak, dögkeselyük prédája, nem rablók zsákmánya! Abból egy talpalattnyi sem adok!

Cseh: Nem adsz?

Magyar harcos: Nem! Nem! Soha!

Szerb: (Ordítva.) Rajta! Öljük meg! (Nekirohannak az öklével védekező magyar harcosnak és vad dulakodással legyűrrik.)

Magyar harcos: Nyomorult rablók! Csak el ne csalta volna tőlem az a gaz vörös a fegyverem, majd adnék én nektek földosztást!

Cseh: (Az oláhhoz.) Tedd a torkára a kést! Ha moccan, halálfia!

Oláh: (Megteszi.)

Cseh: (Egy nagy papírlapot vesz elő.) Hallod-e magyar! Ezt a szerződést pedig alá kell írnod! (Olvassa.) Trianoni szerződés! Erdély a románé. A Felvidéket csehek kapják. Bácskábanát szerb lesz s az osztráké Nyugatmagyarország! Ha nem írod alá, akkor megölünk! Irod, vagy nem irod?

Osztrák: (Tollat ad a magyar harcos kezébe és tintát tart.) Ird!

Magyar harcos: (Fogcsikorgató dühvel aláírja.)

Oláh: Így ni! Rendben van! (Elkapja a papírt.) Gyerünk frátyék osztozkodni! (Elsiet társaival.)

Magyar harcos: (Felugrik. Ökölbeszorított kézzel néz távozók után.)

Maradék földem magva éltet ad!

Erőtől duzzadnak elgyöngült tagok.

Csorbult szablyáknak rozsdásult vasából

Új fegyvert vágnak ifju magyarok!

Koncleső hadra ha zúgva suhan éle,

Csönd lészen oit, hol bódult harang kongott,

Bilincsetzűző, szikrázó acélja

Miszlíkbe szabva, vad viharba szórja

Azt a papírrongyot!

(Lehajtott fejjel el balra.)

Főoktató, Pista bácsi: (Előjönnek.)

Főoktató: Megértette-e ezt a szomorú mesét?

Pista bácsi: Mög! Mög bizt azt! Ez hát a trianoni béke? No... most már értöm! Azonban, zokon ne essék szavam, olyasfélit is hallottam már, hogy a határokon túl sokkal jobb dolguk van a magyaroknak, mint nekünk itt.

Főoktató: Szemenszedett hazugság! Erre vonatkozólag is mondok egy esetet. A múlt év karácsonyán történt, ahogy az

utcán sétáltam, előttem ment egy kis levente fiúcska... (Jobbra elhúzódna.)

Hetedik jelenet.

MÁSODIK KÉP.

Jancsi: (Fiatalkorcsoporthoz tartozó kis levente. Tollas leventesapkával a fején besétál a színre.)

Sándor: (Székely fiúcska. Székely népviseletben szalad be Jancsi után.) Állj csak meg egy pár percre, testvér! Szavam vagyon hozzád!

Jancsi: (Szembefordulva Sándorral. Barátságosan.) No... mi kéne öcskös?

Sándor: Zokon ne essék szavam, megkérdelem biz én, mi volna té, met' hogy ilyen szép sastollus sapkát hordasz?

Jancsi: Ejnye öcsém, hunnét gyüttél, hogy még ennyit se tudsz? Levente vagyok!

Sándor: Hogy én honnét jövék? Messzünnet! A fenyőfák hazájából! Székelyföldről! Ne neheztelj tudatlanságomért testvér! Vonatunk két órászkát áll s kóricálok az utcákon. Met' én székely vagyok... Kásonújfaluból... A nevem Józsa Bálint..

Jancsi: (Örömmel nyújt kezét.) Én mög Kardos Jancsi vagyok innét Szögedébül! Isten éltesse testvér! Oszt mondd mán, messzi vagy az a té hazád?

Sándor: Messzi vagy az a té? Oda túl a havasfejú hegyek aljában, ahol az a sok-sok fenyőfa terem... (Sóhajva.) Ott vagy az én rab hazám!

Jancsi: (Együttérzéssel, szomorúan.) Tudom! Tanultam az iskolában!

Sándor: (Szinte sugva.) Mikor jösztek már?

Jancsi: Nemsokára! Már erősen készülődünk!

Sándor: Siessetek testvér, met' nekünk kutya rossz sorunk vagy! (Vágyóan nézi Jancsi sapkáját.) Hej, ha műk es esmég ilyen ékes, sastollus sapkát viselhetnének s nem kéne az iskolában olájul vértyni, gajdolni! De boldogok lehetek tük idekivel testvér! Milyen szép elnevezéstek vagy: levente!

Jancsi: Ühüm! oszt látod é, mégis vannak közöttünk olyan haszontalan fráterek, akik nem szívesen járnak leventefoglalkozásra...

Sándor: Nem szívesen járnak é?

Jancsi: De nem ám!

Sándor: Hallod testvér! Nem olájok ezek?

Jancsi: Nem! Itt olájok nincsenek! Szintisza magyarok biz ezek, de hát kevés hazafias érzelm szorult beléjük...

Sándor: Szomorúan.) Szavad ne vétsd, sok van é ilyen?

Jancsi: Ne aggódj! Csak az alja, szemőtje!

Sándor: (Fellélekzik.) Hálistennek! Hát testvér, mondd

meg ezeknek a gyászlegénykéknél, hogy Józsa Bálint azt izentekijek: szégyeljék magukat! Ez a testvéri érzés! Így készülnek és ők visszaállítani a régi határokat s munkát a rabságból így akarnak és kiszabadítani?

Jancsi: Mondom, ne aggódj! Ilyen csak nagyon kevés van! Halld és testvér, nem messzire lakunk, gyere el hozzánk!

Sándor: Köszönöm szíves hívásodat, de nemsokára indul a vonatunk... Hanem, mondsza csak, hol tehetnék szert egy ilyen szép sapkára? Vásárlanék egyet, hazavinném, s künn az erdőn, ha nem látnák az olájok, fel es tenném s viselgetném...

Jancsi: Hát az bajos, mert ezeket Pestről hozatta a főoktató ur. Itt mög nem lehet kapni...

Sándor: (Elszontyolodottan.) Ó be kár!

Jancsi: Tudod mit? Nékömugy is van még egy sapkám otthon... Ha beleégyezöl, mögcsereélhetjük a fejfödőinköt. (Leveszi a sapkáját.)

Sándor: (Ő is leveszi székelykalapját. Örömmel.) Jó! Cseréljünk főveget! (Sapkát cserélnek s kezetráznak.)

Sándor: No lám! Ezt se hittem vóna, hogy még ma levente leszek! Köszönöm az irántam való nagy jószágodat testvér! (Kezetnyujt.) Isten véled!

Jancsi: (Megöleli Sándort.) Isten áldjon testvér! Oszl mondd mög a többieknek, ne busuljanak, mögyünk! Mögyünk nemsokára s elkergetjük Bukurestig az olájt!

Sándor: (Elsiet jobbra.)

Jancsi: (Elballag balra.)

Főoktató, Pista bácsi: (Pár pillanatra előjönnek.)

Főoktató: ...a kis székely fiucska, keblébe rejtve nagy örömmel vitte haza a tollas leventesapkát. S amikor karácsony estéjén együtt volt az egész család... (Ismét visszahúzódnak.)

HARMADIK KÉP.

Nyolcadik jelenet.

Székely ember. Székely asszony. Öreg székely. Sándor. (Beszélgetve jönnek jobbról.)

Székely ember: (Ennek a jelenetnek szereplői valamenynyien székely nemzeti viseletben vannak.) A fenyőfákért hát sok szép pénzt kaptunk vót odaát véreinknél, de sok nemszeretem dógot is tapasztaltam vót...

Öreg székely: Amit említettem vót... ugyé?

Székely ember: (Bólintva.) Ugy! Nem sok ügyet vetnek reánk!

Székely asszony: Vagy hogy tán biz nem mutassák...

Székely ember: Lehet! Nemigen kérdezősködtem vót, met soh sem tudhattam, ki settenkedik körültem s nem akartam vót, hogy majd a gránicon kérdezni találjonak tülem valamit...

Székely asszony: Ne tépelődjönek már megeset kegyelmedék! Folyvást politizálnak. Karácsony estéje vagy! Menjünk szá' csak át a másik szobába s gyujtsuk meg Sándorka karácsonyfáján a gyertyácskákat! Imádkozgassunk, énekelgessünk s a kürtöskalács mellett bévárhatjuk az éjfelet...

Öreg székely: Jól monod édes leányom: imádkozgassunk, énekelgessünk, hogy a fenyőfácskák kicsi Jézuskája segítsen rajtunk, szegény székelyeken s szabadítson ki a szorongatástól édesmindnyájunkot, met egyedül s csak es ő segíhet rajtunk...

Sándor: (Háttérben, nagytitokban felteszi a tollas leventesapkát, előlép s tiszteleg Öreg székelynek.) Édes nagyapóka, jelentem alássan, a Jézuska majd megparancsolja azoknak, kik ilyen sapkát viselnek odaát, hogy jöjjenek segítségünkre s ők majd elkergetik Bukurestig az olájt...

Székely asszony: Nini! Magyar katonasapka... Hol vevéd fiacskám?

Sándor: Kaptam vót egy magyar fiutól! Ugy hívják, hogy Kardos Jancsi levente.

Öreg székely: Levente? Mik azok a leventék?

Székely ember: Amolyan katonaságféle egyesület. De nem katonák... Láttam vót, amikor masiroztak. No szép szál gyerekek...

Öreg székely: Aldja meg őket a Mindenható, be helyre-szép sapkácskájok vagy!

Székely asszony: Milyen jól áll Sándorkának...

Székely ember: (Sándorhoz.) Mondszá' csak, hol kerültél essze, azzal a leventefiucskával?

Sándor: Szegeden! Ahol olyan sokáig állott vonatunk!

Székely ember: Ahá! Ahol elhagytad vót az ünneplő kalapodot?

Sándor: Tessen már megbocsájtani, de elcseréltem vót ezzel a sapkácskával...

Székely asszony: Mán hogy mivelhettél olyat! Hiszen ez a sapkácska sokkal kevesebbérő, mint a kalapod vót...

Sándor: Ez mégis ezerszerre többet ér!

Székely ember: Métt te?

Sándor: Met amikor rea nézek, vagy nagytitkon odakünn a csürben a fejemre teszem, mindannyiszor eszembe jut Kardos Jancsi, meg az a sok-sok ezer levente. Tuggyák é kigyelmetek, mit mondott vót az a kedves fiucska nékem? Hát halljanak csak ide kigyelmedék! Aszondta vót: ne busulj testvér, nemsokára megyünk, s elkergetjük Bukurestig az olájt!

Öreg székely: Bajosan érem én már azt meg!

Sándor: Mondotta vót, hogy már nagyban készülődnek! Meglássa édes nagyapóka, megéri majd biz még azt erőben, egészségben...

Öreg székely: Ugy engedje az Isten!

Székely ember: Lám, lám, amit én nem vettem vót észre, még es csak észrevevé a fiam. Gondolnak hát reank es odaátal a testvérek... Dejszen... ha azok ott egyszer megindulnak, mük sem üldöglünk ám itten téllenül, ölbeeresztett kezekkel.

Öreg székely: De nem ám!

Sándor: A mőcoktól nem viselhetjük ezt a szép sapkát mük székely fiuk, ám azért ide bévül... (a szívére mutat)... mük es mindnyájan leventék vagyunk!

Székely asszony: Ugy igaz, ahogy mondottad vót Sándorkám! (Megöleli Sándort.)

Székely ember: Met ugy igaz az, hogy ha megérik az alma, magátul lehullik... Csak bizony hosszú s nehéz a várakozás...

Kilencedik jelenet.

I. oláh csendőr: (Fegyveresen beront jobbról.)

II. oláh csendőr: (Becsörtet a nyomában.)

I. oláh csendőr: (Dühös mozdulattal kapja le Sándor fejéről a leventesapkát.) Ahá! Megvagytok kutya lázadók! (A sapkára mutat.) Mi ezü Tollas ungurestye katonasapka? Ahol sapka van, ott puska is van! Házkutalást tartunk! Hogyan jutottatok ehhez a katonasapkához? He?

Székely ember: (Nagyon megdöbbenve, de azért nem félve.) Nem katonasapka ez...

II. oláh csendőr: Hát micsoda?

Sándor: Leventesapka!

I. oláh csendőr: Ugy? Leventesapka? Hát te talán ungurestye leventa vagy? No, majd adok én neked mindjárt leventát! (Korbácsát ütésre emeli.)

Székely ember: (Fenyegetve, szikrázó szemmel lép elő.) Meg ne üsd oláj a fiamot!

I. oláh csendőr: (Ráfogja fegyverét Székely emberre.) Indulj előttem a laktanyára! Lázadó ungurestye kihpel! Dute! Mész vagy nem? Ha nem, ugy halálfia vagy!

Székely ember: (Lassan mozdul. Karja a magasba emelkedik.) Verjen hát meg benneteket az igazságot öszlő Uristen! (Elmegy balra.)

Székely asszony: (Kétségbeesetten siránkozik és meggyérje után.) Drága jó uram! Jaj, mi lesz véled s vélünk? Agyon főgnak korbácsolni a laktanyán! (El.)

II. oláh csendőr: (Düvön lökdösi ki Sándort a színről.) Takarodj te is a többivel! Majd kipofozzuk belőled az ungurestye leventeséget! Dute! (Kilökdösi Sándort a színről és ő is elmegy balra.)

Öreg székely: (Középre jön, szemeit égre emeli s kétségbeesetten hull térdre.) Ó Uram Jézus! Ilyen szentkarácsony

estét még nem értem vót meg! Meddig hát, meddig lesznek még nekünk ilyen karácsonyaink itt rab Székelyföldön? Önts az oda-
átlakó magyar véreink szüvébe testvéri szeretetet, hogy meglássák,
érezzék, hogy fájjon nekik is a mi sok-sok szenvedésünk, tenger-
nyi bánatunk! Ezen a szomoru karácsonyestén hallgasd meg ma-
gyarok Istene szegény, öreg székely szolgád könyörgését! (Fölkél
és kitámolyog.)

Főoktató, Pista bácsi: (Előjönnek.)

Pista bácsi: (Sok őszinte megbotrátkozással.) Mögren-
dül az embörben a lélök, tekintetös uram! Egy leventesapka miatt
ilyen röttenetösségöt cselekedni?!

Főoktató: Igen, Pista bácsi egy leventesapka miatt szent
karácsony estéjén félholtra korbácsolták az apát és fiát!

Pista bácsi: Hászén akkor azok nem is embörök, hanem
vadállatok! Szögény mögszállott területön lakó magyarok s szé-
kely testvérök, no néktök osztán kijutott!

Főoktató: (Balra mutatva.) Nézze azt a nagy karácsony-
fát! Most kezdik fiaink meggyujtogatni rajta a gyertyácskákat! Az
onnan jött a Kárpátok rengetegeiből! Üzenetet hozott rabságban
sínylő testvéreinktől! Minden ága egy-egy szomoru kérdőjel,
minden kis gallyacskája fájó sóhajtás! Mintha azt suttozná: ahon-
nan én jöttem, szomoru ott a magyar karácsony, s ha meggyujt-
játok rajtam a gyertyákat, emlékezzetek meg testvéreitek keser-
ves rabságáról, sok szenvedéséről. Tegyetek szent fogadást, nagy
erős esküvést, mert nem áld meg benneteket, nem ad nektek ad-
dig igazi békességet az édes kicsi Jézus, míg a testvér a testvért
rabságából ki nem szabadítja!

Pista bácsi: Igazsága vagyön tekintetös uram! Így igaz,
ahogy mondja! Nagyon helyös, nagyon köll ez a leventezés. Em-
már a magyar becsület dőga! No most már aztán igazán nem
haragszom! (Kezet nyujt Oktatónak.) Itt a kezöm!

Oktató: (Magyarosan megrázza a feléje nyujtott kezét.)
Isten tartsa Pista bácsi!

Pista bácsi: Hát én most hazasietök! Otthon lebzsöl két
levente onokám! Tüstént zavarom ide őket! De még magam is
elgyüvök az ünnepélyre! Látni s hallani akarok mindön haszno-
sat s szépöt s elgondolkozni ezön a mi szomoru magyar sorsun-
kon! No, Isten áldja tekintetös uram!

Főoktató: Isten áldja! Viszontlátásra!

Függöny.

VÉGE.